

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA

KLASA: 602-04/14-10/00062

URBROJ: 533-20-16-0006

Zagreb, 06. rujna 2016. godine

**Zapisnik sa sastanka o provedbi mjera za internacionalizaciju visokog obrazovanja održanog
6. srpnja 2016. godine u 10 sati, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta**

Prisutni predstavnici:

Sveučilište u Zagrebu: red. prof. art. Mladen Janjanin

Sveučilište u Zadru: gđa Maja Kolega, izv. prof. dr. sc. Slaven Zjalić

Sveučilište u Splitu: prof. dr. sc. Rosanda Mulić

Sveučilište u Rijeci: prof. dr. sc. Snježana Prijić Samaržija, gđa Maša Šašinka

Sveučilište u Puli: izv. prof. dr. sc. Valter Boljunčić

Sveučilište u Dubrovniku: prof. dr. sc. Željko Kurtela, gđa Sandra Memunić

Sveučilište Sjever: gđa Jasna Rodeš, mag. philol., prof. dr. sc. Vladimir Šimović

Vijeće veleučilišta i visokih škola: dr. sc. Gordana Nikolić

Agencija za mobilnost i programe EU (AMPEU): mr. sc. Antonija Gladović, gđa Jasmina Skočilić,
gđa Ivana Didak, gđa Natalija Lukić Buković

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (MZOS): prof. dr. sc. Srećko Tomas, mr. sc. Ana
Tecilazić-Goršić, mr. sc. Loredana Maravić, gđa Ksenija Rukavina, gđa Petra Reiner

Ad. 1. Erasmus+ - područje visokog obrazovanja – trendovi

Mr. sc. Antonija Gladović, ravnateljica AMPEU-a, održala je prezentaciju na temu „Erasmus+ - aktivnosti i trendovi“. Uz kratku informaciju o djelatnosti same Agencije, gđa Gladović je iznijela podatke o provedbi Programa za cjeloživotno učenje u RH (2009.-2013.) u kojem je ugovorenost sredstava bila 99% te aktivnostima programa Erasmus+ (2014.-2020.). Ravnateljica je potom predstavila podatke o ostvarenoj mobilnosti studenata, nastavnika i nenastavnog osoblja u okviru Programa za cjeloživotno učenje i programa Erasmus+ (od 2014. do 2016.) te broju do sada odobrenih projekata unutar programa Erasmus+. Broj ostvarenih mobilnosti u razdoblju 2014.-2016. bio je 6394, za što je utrošeno 1.702.250,00 eura. Na kraju je ravnateljica najavila predstavljanje publikacije „K internacionalizaciji obrazovanja – sudjelovanje RH u Programu za cjeloživotno učenje (LLP)“ (odnosno rezultata istraživanja utjecaja LLP-a na visoka učilišta) u rujnu ove godine, kao i daljnje aktivnosti do kraja godine u sklopu ovog projekta.

G. Mladen Janjanin postavio je pitanje unaprjeđenja komunikacije između visokih učilišta i AMPEU, kako bi ona bila što kvalitetnija. Dodao je da i dalje postoji potreba za dodatnom edukacijom kadrova na visokim učilištima vezanoj uz programe AMPEU kako bi se operativnije provodili. Dodatno usavršavanje potrebno je i osoblju Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu. Gđa Gladović je odgovorila kako će seminari za usavršavanje osoblja visokih učilišta, posebno ECTS koordinatora, biti održani te je istovremeno pohvalila rad Erasmus+ koordinatora i suradnju s njima.

**Ad. 2. Praćenje priznatog broja kreditnih bodova (ECTS) po povratku s mobilnosti (Nalazi
analize AMPEU-a)**

Gđa Natalija Lukić Buković je održala prezentaciju na temu praćenja priznatog broja kreditnih bodova (ECTS) po povratku s mobilnosti temeljem nalaza analize AMPEU-a. 23% studenata iz RH ne izvrši uspješno svoje obveze navedene u Sporazumu u učenju, dok 77% studenata navodi kako su izvršili sve obveze iz Sporazuma. Kao jedan od problema koji su studenti često isticali je razlika u broju ECTS-a za pojedine predmete (na inozemnom visokom učilištu su dobivali manje bodova nego što bi im bilo dodijeljeno na matičnom; manji broj ECTS-a dobije 31% studenata). U RH je veći broj studenata koji nisu izvršili svoje obveze nego u ostalim zemljama EU-a, a najčešći je razlog neprolaznost na ispitima. Među studentima koji su morali polagati dodatne ispite po povratku s mobilnosti ukupno je 25% studenata koji su morali polagati sve ispite (jer nisu izvršili obveze iz Sporazuma o učenju ili im predmet nije priznat na matičnom VU).

U „Vodiču za ECTS bodove“ (2015.) koji se primjenjuje na Europski prostor visokog obrazovanja preporuča se sljedeće: „Sve kreditne bodove stečene tijekom razdoblja studija u inozemstvu treba prenijeti i uračunati u studentov akademski odnosno stručni stupanj na način da se od studenta ne traži dodatan rad i da ga se ne vrednuje“.

Rasprava:

Raspravljalo se o povećanju priznavanja ECTS bodova i mobilnosti studenata.

Gđa. Gladović je istaknula kako je uočljiv napredak kada je riječ o priznavanju ECTS bodova stečenih tijekom mobilnosti, ali i dalje je cilj postići automatsko priznavanje ostvarenih ECTS bodova (nijedna zemlja EU-a nema stopostotno priznavanje, ali postotak u RH svakako treba povećati). Za postizanje navedenog cilja ključan je odabir kompatibilnog studijskog programa inozemnog visokog učilišta i kvalitetna priprema studenta prije odlaska na mobilnost (npr. odabir odgovarajućih predmeta).

Prof. Janjanin je naglasio da prilikom sklapanja Sporazuma o učenju i kasnijeg priznavanja položenih predmeta i pripadajućih ECTS-a pristup mora biti pozitivan, a ne restriktivan. Sklapanje Sporazuma o učenju stvar je kompromisa između institucija, a ne nečeg egzaktnog budući da razlike u studijskim programima uvijek postoje.

Prof. Zjalić smatra kako se priznavanje ECTS-a treba temeljiti na ishodima učenja, a ne studijskom programu. Kao primjer je naveo Sveučilište u Zadru na kojem se Sporazumi o učenju sklapaju temeljem ishoda učenja, tako da priznavanje ECTS-a uglavnom ne predstavlja problem.

Prof. Prijic Samaržija je istaknula kako je za postizanje stopostotnog priznavanja važna odgovornost studenata i visokih učilišta. Studenti su sa svoje strane dužni ispuniti svoje obveze iz Sporazuma o učenju, dok se od matičnog visokog učilišta očekuje priznavanje svih predmeta koje je student položio, kao i pripadajućih bodova. Kao primjer je navedeno Sveučilište u Rijeci na kojem gotovo i nema problema kada se radi o priznavanju. Kada je riječ o ostalim mjerama koje utječu na povećanje mobilnosti studenata, ključno je da se ugovor potpiše s onim inozemnim visokim učilištem koje provodi studijski program koji jamči kvalifikaciju srodnu onoj koja se stječe na matičnom VU. Prof. Boljunčić je dodao kako je preduvjet i postojanje studija na engleskom jeziku.

Gđa Kolega je istaknula kako povećanju mobilnosti studenata ne ide u korist činjenica da studenti unaprijed ne žele sudjelovati u mobilnosti jer smatraju da im položeni predmeti i stečeni ECTS bodovi neće biti priznati. Podržala je prijedloge o uvođenju tzv. „mobility window“, jednog semestra tijekom studija predviđenog za mobilnost studenata, a u kojem bi se polagali izborni predmeti. Gđa Sandra Memunić se nadovezala i rekla kako bi bilo dobro kada bi MZOS dao preporuku glede uvođenja „mobility windowsa“.

Gđa Maravić je rekla kako MZOS načelno podržava da broj studenata koji odlaze na mobilnost bude što veći, te izvjestila da se na Vijeću ministara obrazovanja EU-a prije dvije godine raspravljalo o prijedlogu da jednosemestralna mobilnost bude obavezna za sve studijske programe. Međutim, za to bi bilo potrebno osigurati dodatna sredstva iz Državnog proračuna što u ovome trenutku nije provedivo.

Kada je riječ o dolaznim studentima, jako je važna kvaliteta nastave koja im je omogućena. Neki dolazni studenti uopće nisu zadovoljni ponuđenom kvalitetom, a dodatan problem je i nedostatan broj kolegija koji se izvode na engleskom jeziku. Također, dolazi do preopterećenja nastavnog osoblja obzirom da su nastavnici dužni svaki tjedan održati konzultacije (tzv. „tutorials“) sa studentima, što im predstavlja dodatan angažman.

Zaključeno je kako je najbolji način povećanja mobilnosti (a time i motiviranja studenata na mobilnost) poticanje priznavanja ECTS bodova.

Gđa Maravić kratko je prenijela informaciju o inicijativi Europske komisije „Study in Europe“ (od 2011. do 2017.) čiji je cilj povećanje atraktivnosti EU-a kao destinacije za studiranje predstavljanjem europskih visokih učilišta na sajmovima izvan Europe. AMPEU šalje informacije o projektu članovima podskupine za promociju VU iz RH u svijetu. Do sada je najviše inicijative za sudjelovanjem na EHEF (European Higher Education Fairs in Central Asia and Asia) sajmovima pokazala Zagrebačka škola ekonomije i managementa (ZSEM). Gđa Maravić je pozvala i druga učilišta da se uključe u projekte i prijave direktno projektnim konzorcijima.

Ad. 3. Predstavljanje Republike Hrvatske na Sajmu visokog obrazovanja u Sarajevu (studeni 2016.) i izdavanje zajedničke nacionalne brošure o visokim učilištima u RH

Gđa Maravić je izvijestila kako će RH biti zemlja partner na Sajmu visokog obrazovanja u Sarajevu u studenome ove godine te će hrvatska visoka učilišta prvi puta zajednički nastupiti na nekom inozemnom sajmu visokog obrazovanja pod sloganom „Study in Croatia“. Također, u svrhu zajedničkog nastupa na sajmu, ali i na drugim sajmovima u budućnosti, MZOS će izdati nacionalnu brošuru na engleskom jeziku kojom će se prvi puta hrvatska visoka učilišta zajednički predstaviti.

Gđa Reiner je prenijela informaciju kako je u tijeku prikupljanje tekstova visokih učilišta za zajedničku brošuru, a koji se sastavljaju prema zajednički utvrđenom obrascu. Brošura će se sastojati od dva dijela: zajedničkog dijela koji sastavlja MZOS (sadrži opće podatke o RH, visokim učilištima i praktične informacije za studente) i posebnog dijela za koji svako VU sastavlja svoj tekst. Gđa Reiner je zamolila prisutne predstavnike VU za žurnu dostavu teksta ukoliko ga još nisu dostavili budući da MZOS planira tijekom ljeta raditi na brošuri. Predstavnicima Sveučilišta Sjever također je predloženo da sudjeluju u izradi brošure te su gđa Rodeš i prof. Šimović odgovorili potvrdno. MZOS će im poslati obrazac za sastavljanje sadržaja, a Sveučilište Sjever će dostaviti tekst.

Prof. Prijic Samaržija je zamolila MZOS da svim VU pošalje primjer teksta za visoka učilišta, budući da bi ogledni primjerak olakšao sastavljanje teksta. Odgovoreno je da će im primjer teksta svakako biti dostavljen.

Dr. sc. Nikolić je kao problem koji se može pojaviti prilikom izrade brošure (i kao problem koji već dulje vrijeme postoji) naglasila prevođenje naziva veleučilišta i visokih škola na engleski jezik budući da prevedeni nazivi nisu prepoznatljivi u inozemstvu. Gđa Tecilazić Goršić je odgovorila kako je MZOS prije četiri godine poslao uputu za prevođenje naziva veleučilišta i visokih škola, odnosno da se veleučilišta prevode kao 'polytechnics', a visoke škole kao 'schools of professional higher education'. Iznimno, MZOS podržava korištenje termina 'university of applied sciences' ukoliko je veleučilište ili visoka škola u Upisniku znanstvenih organizacija kojega vodi MZOS budući da je to u skladu s definicijom koju za 'university of applied sciences' koristi EURASHE.

Ad. 4. Europski socijalni fond - najava poziva za prijedloge projekata vezano za internacionalizaciju visokog obrazovanja – razvoj studijskih programa na stranim jezicima u prioritetnim područjima i združenih studija

Gđa Maravić je prenijela informaciju kako Uprava za visoko obrazovanje priprema dokumentaciju potrebnu za objavu poziva za prijavu. Visoka učilišta kojima je provođenje cjelovitih studijskih programa na stranom jeziku u ovome trenutku prezahtjevno moći će prijaviti kolegije/module ili ljetne/zimske škole. Prijave se vrše u okviru prioritetnih područja utvrđenih Operativnim programom za Europski socijalni fond (npr. STEM). Vezano za združene studije, više nema prepreka za njihov razvoj budući da sada postoje „Smjernice za razvoj, akreditaciju i provedbu združenih studija“ (koje je MZOS izdao u travnju 2016.), kao i mogućnost njihova financiranja. (Sudionicima je upućena prezentacija o pozivu planiranom za studeni 2016.)

Rasprava:

Budući da je prije objave poziva potrebno odrediti okvirne iznose za svaku pojedinu kategoriju poziva, postavljeno je pitanje da li je visokim učilištima korisnije u ovome trenutku prijavljivati kolegije/module ili cjelovite studijske programe. Dogovoreno je kako će se na visokim učilištima konzultirati u vezi ovog pitanja i MZOS-u dostaviti svoje mišljenje do 25. srpnja 2016.

Prof. Janjanin smatra kako bi trebala postojati mogućnost prijave pojedinačnih kolegija/modula i cjelovitih studijskih programa, s čime se složio prof. Kurtela budući da prijava pojedinačnih kolegija/modula olakšava prijavu malim integriranim sveučilištima koja u ovome trenutku nemaju sve preduvjete za provedbu cjelovitih studija na stranim jezicima.

Prof. Boljunčić smatra kako bi vezano uz razvoj združenih studija najviše trebalo poticati doktorske škole. Gđa Tecilazić-Goršić je dodala kako je za razvoj kvalitetnog združenog studija prije svega važno pronaći kompatibilnog partnera, dok je Sporazumom potrebno utvrditi zajedničke kriterije koje oba partnera trebaju poštivati.

Dr. sc. Nikolić je prenijela informaciju da postoje tzv. bilingualni studiji koji se provode na dva jezika, dok se fizički studira samo na jednom visokom učilištu. Takvi su studiji u Europi malobrojni, a nastavnicima omogućuju putovanje iz jedne zemlje u drugu, dok student studira samo u matičnoj zemlji. Gđa Maravić je zamolila detaljnije informacije o toj vrsti studija.

Ad. 5. Razno:

a) Najava kick-off konferencije Erasmus+ projekta MZOS-a: *Emphasis on developing and upgrading of competences for academic teaching – Educa/T* – primjeri dobre prakse

Gđa Tecilazić-Goršić je obavijestila prisutne kako je Europska komisija navedeni projekt odobrila u lipnju ove godine, a trajat će dvije godine. Dana 22. i 23. rujna će se održati "kick-off" konferencija projekta na kojoj će se otvoriti teme i teoretske rasprave (mogućnost razmjene iskustava). Aktivnosti projekta će biti sljedeće: 1. pregled postojeće situacije na visokim učilištima, 2. donošenje preporuka, 3. mogući razvoj programa za jačanje kompetencija nastavnika. U sklopu projekta će se osnovati radna skupina koja će MZOS-u pružati stručnu potporu.

b) Najava predavljanja publikacije „K internacionalizaciji obrazovanja“ – analiza utjecaja sudjelovanja Republike Hrvatske u Programu za cjeloživotno učenje EU-a na sustav visokoga obrazovanja RH (nositelj istraživanja: Agencija za mobilnost i programe EU-a)

Istraživanje je provela AMPEU s timom istraživača. Zbog važnosti dokumenta predviđeno je posebno predavljanje publikacije prorektorima 13. rujna u Zagrebu.

c) Dodatna tema za neintegrirana sveučilišta: Pitanje PIC broja fakulteta/sveučilišta u strateškim partnerstvima za visoko obrazovanje u programu Erasmus+, natječaj 2017. (rasprava)

Naglašeno je da se ova tema odnosi na neintegrirana sveučilišta. Sveučilištima će AMPEU naredni tjedan dostaviti upitnik o njihovim iskustvima s provedbom strateških partnerstava i drugih projekata u sklopu Programa E+. Europska komisija je u dopisu na ovu temu iz ožujka 2016. naglasila da očekuju da će nadležno tijelo za E+ (MZOS) i AMPEU poduzeti korake koji bi olakšali jedinstveno prijavljivanje sveučilišta kao što je to slučaj u svim drugim programskim zemljama programa E+.

d) Vize za strane studente iz trećih država

Prof. Samaržija je izvijestila o poteškoćama prilikom odobravanja viza stranim studentima iz trećih država, posebno iz Azije jer nadležna tijela RH od visokih učilišta traže da jamče za studente u pravnom i financijskom smislu. MZOS će tu temu raspraviti u sklopu Međuresorne skupine za internacionalizaciju obrazovanja u kojoj su i predstavnici MVEP-a i MUP-a, te predložiti uvrštavanje mjere za rješavanje ovoga pitanja u Akcijski plan za internacionalizaciju obrazovanja 2017.-2018.

Zaključci:

1) Vezano za sastavljanje nacionalne brošure na engleskom jeziku kojom će se prvi puta zajednički predstaviti visoka učilišta u RH, MZOS će imenovanim članovima Podskupine za promoviranje

visokih učilišta RH u svijetu i prorektorima za međunarodnu suradnju dostaviti primjer teksta za visoka učilišta. Također, MZOS će Sveučilištu Sjever poslati obrazac za sastavljanje sadržaja.

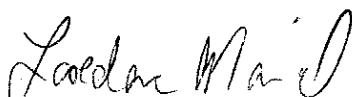
2) Vežano za pripremu poziva za prijedloge projekata (Internacionalizacija visokog obrazovanja – razvoj studijskih programa na stranim jezicima u prioritetnim područjima i združenih studija) koji će se financirati iz ESF-a, visoka će učilišta do 25. srpnja 2016. dostaviti MZOS-u odgovore na sljedeća pitanja:

1. Treba li omogućiti prijavljivanje kolegija/modula na stranim jezicima ili samo cjelovitih studijskih programa na stranom jeziku?
2. mišljenje o predloženim grupama aktivnosti: združeni studiji, studiji na stranim jezicima, međunarodni kratki programi, doktorske škole, dolazna mobilnost nastavnika i studenata u sklopu postojećih studija i međunarodnih kratkih programa
3. koje dodatne grupe aktivnosti bi visoka učilišta željela uvrstiti u poziv za prijavu obzirom na svoje najveće potrebe.

3) Mole se sveučilišta da do 15. rujna dostave procjenu troškova za pojedine grupe aktivnosti (kolegiji/moduli, združeni studiji, studiji na stranom jeziku, doktorske škole) koje bi financirala iz sredstava Europskog socijalnog fonda u sklopu projekta: Internacionalizacija visokog obrazovanja – razvoj studijskih programa na stranim jezicima u prioritetnim područjima i združenih studija.

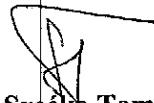
Zapisnik sastavile:

Petra Reiner

Loredana Maravić

Odobrio:

POMOĆNIK MINISTRA

prof. dr. sc. Srećko Tomas

